

A Magyar Nőgyógyász Onkológusok Társaságának (MNOT) a munkája

PÁLFALVI LÁSZLÓ DR.¹, PÓKA RÓBERT DR.², SZÁNTHÓ ANDRÁS DR.³

*Fővárosi Szent István Kórház Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály¹, Budapest,
Debreceni Egyetem Orvos és Egészségtudományi Centrum Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika², Debrecen,
Semmelweis Egyetem ÁOK I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika³, Budapest*

BESZÁMOLÓ A MAGYAR NŐGYÓGYÁSZ ONKOLÓGUSOK TÁRSASÁGÁNAK 2007–2011. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Dr. Pálfalvi László (elnök) és Dr. Szánthó András (főtitkár) A jelenlegi vezetőség a társaság VI. nyíregyházi kongresszusán vette át megbízatását. A fenti időszakban a társaság első rendezvénye a 2008. október 16. és 18. között megtartott továbbképző tanfolyam volt. Budapesten, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti Klinikájával közös szervezésben tartottuk a tanfolyamot. A rendezvény háromnapos feszített előadás-sorozatú, a nőgyógyászati onkológia számos kérdésével foglalkozó előadásokból állt, és a végén a résztvevők vizsgát tehettek. A sikeres vizsgát tevők oklevelet kaptak jártasságuk igazolására.

2009. november 6–7-én rendeztük meg a társaság VII. kongresszusát a budapesti Bara Hotelben. A nagygyűlés fő témái:

- a várandósság és a rosszindulatú daganatok,
- az egynapos sebészet helye a nőgyógyászati onkológiában,
- a thrombemboliák megelőzése és kezelése,
- a petefészekrák korszerű kezelése voltak.

A VI. (nyíregyházi) kongresszuson az új vezetőség célul tűzte ki a Magyarországon, a nőgyógyászati onkológiával foglalkozó többi társasággal való szoros kapcsolattartást, illetve a későbbi esetleges egyesülést. Ebből a célból a VII. kongresszuson meghívott társaság volt a Magyar Nőorvos Társaság Cervixpatológiai Szekciója.

Az elmúlt négy évben folyamatosan kiadtuk a társaság hivatalos tudományos folyóiratát, a Nőgyógyászati Onkológiát. Ez elsősorban a társaság tiszteletbeli elnökének, Prof. Bósze Péter áldozatos munkájának köszönhető. A vezetőség 2008. február 15-én rendezett ülésén megtárgyalta és elfogadta a Nőgyógyászati Onkológia szerkesztőbizottságának új összetételét.

A társaság taglétszáma az elmúlt négy évben folyamatosan bővült. Jelenleg a tagok létszáma 207 fő.

A vezetőség a következő rendezvényén, a debreceni VIII. kongresszuson adja át feladatát az új vezetőségnek.

BESZÁMOLÓ A MAGYAR NŐGYÓGYÁSZ ONKOLÓGUSOK TÁRSASÁGA VIII. KONGRESSZUSÁRÓL

Prof dr. Póka Róbert (elnök) A társaságunk 20 éves jubileumi kongresszusát 2011. november 11. és 12. között a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrumában (DE OEC) rendeztük meg.

A napi gazdaság évről évre erősödő korlátai miatt manapság egyre nehezebb támogatókat megnyerni egy tudományos továbbképző rendezvény lebonyolításához. Ezért is fontos, hogy ismételten köszönetünket fejezzük ki a támogatóinknak:

DE OEC Centrumelnöki Hivatal, DE OEC Szak és Továbbképzési Központ, Modern Szülészetért Alapítvány, Richter Gedeon Rt., Aventis Pharma Kft., Covidien ECE s.r.o., Janssen Cilag Kft., GlaxoSmithKline Kft., Amgen Kft., Novo Nordisk Hungária Kft., Braun Kft., Roche Kft., Endoszkóp Műszer Debrecen Kft., Magyar Nőorvos Társaság, Mediner Kft., Wörvag Kft., Phytotec Hungária Kft;

anyagi és szellemi támogatásuk nélkül kongresszusunk megrendezése nem lett volna lehetséges. Igen hosszú a sora azoknak a kollégáknak, akik az előkészítésben valamilyen formában segítséget nyújtottak, ezért közülük csak közvetlen munkatársaimat emelem ki, akik a rendezvény lebonyolítása során láthatóan végezték odaadó munkájukat. Hálás köszönet mindegyiküknek.

A társaság elnökének, a vendéglátók részéről a főszervező, a debreceni Női Klinika igazgatójának és az egyetem centrumelnök-helyettesének köszöntője megalapozta a kongresszus komolyságát, és bátorítást nyújtott a társaság jövőjét illetően. A kongresszus szellemi tartalmának tervezésében alapvető szempont volt az elnöki köszöntőben is megfogalmazott multidiszciplinaritás elve. Jubileumi kongresszus lévén elengedhetetlen volt a múlt és a jelen összekapcsolása egy nyitó alumniszekció formájában. Ennek bevezetőjeként örökös tiszteletbeli elnökünk, Eckhart Sándor professzor úr, üdvözlő sorait leendő elnökünk olvasta fel. Lampé László professzor úr előadásának gondolatai a nőgyógyászati onkológiáról újra

emlékezetünkbe vették, hogy idővel a legbonyolultabb ismeretek is bölcsességgé egyszerűsödnek. Bősze Péter professzor úr hasonlóan színes előadásában emlékezett meg a Magyar Nőgyógyász Onkológusok Társasága 20. évéről. A szorosabb értelemben vett tudományos programba való átvezetés volt Hernádi Zoltán professzor úr előadása a méhnyakrák elsődleges és másodlagos megelőzéséről, amely a nőgyógyászati onkológia egyik fontos sikertörténete.

Az alap kutatás és transzlációs kutatás szekciójában Dr. Tanyi János mutatta be legújabb kutatási eredményeit az immunreaktív petefészekrák molekuláris markereiről. Rendkívül érdekes előadásában Dr. Sasi-Szabó László egy új műtét alatti daganatsebészeti diagnosztikus módszerrel ismertetett meg bennünket. A rapid evaporatív in-situ tömegspektrometria (REIMS) műtét alatti alkalmazása biztató eredményeket nyújt a sebész számára nem látható daganatszövetek azonosításában. Előadásában Balogh Sára a petefészekrákok platinaérzékenységének vizsgálatára alkalmazott ERCC1-kifejeződés méréséről számolt be; hasznosnak ítéltető eredményeket mutatott be. Patológus kollégánk, Dr. Tóth László a molekuláris patológia és a biomarkerek nőgyógyászati onkológiában való szerepéről tartott igen részletes és gondolatébresztő előadást. E rész záró előadásában, Dr. Balla Heidi a HE4-vizsgálat jelentőségét a petefészekrák diagnosztikájában bizonyította saját eredményeivel.

A téma fontosságára tekintettel külön szekció foglalkozott a védőnői szűréssel. Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy az országos tisztifőorvos-helyettes, Dr. Kovács Attila első kézből tájékoztatott bennünket a lehetőség életképességét bizonyító hazai és nemzetközi adatokról. Dr. Kovács Kázmér a védőnői szűrést oktató szakorvosi megítéléséhez elengedhetetlen adatokról és tapasztalatokról beszélt. Rendkívül értékes előadásában Tóth Tímea területi védőnői szemszögből értékelte a szűrés szerepét, Viziné Kovács Klára kollégán pedig a védőnői szűrés Heves megyei lakossági fogadtatásáról tartott előadást.

A HPV-diagnosztika, -prevenió és -terápia szekcióban Nagyjánosi László, elemző közgazdásztól, a Syreon Kutató Intézet munkatársától hallhattuk, hogy egészség gazdaságtani technologiaelemzése alapján az univerzális HPV-vakcináció nem feltétlenül gazdaságos. Bősze Péter professzor úr előadásában a HPV-fertőzések lefolyásáról és osztályozásáról kaptunk részletes áttekintést. Major Tamás tanár úr a 28. Papillomavírus Világkongresszuson elhangzott legújabb ismeretekről tájékoztatott bennünket. Dr. Koiss Róbert a HPV-meghatározás szűrővizsgálati jelentőségéről tartott nagyszerű előadást.

A következő szekcióban Szánthó András tanár úr mutatta be a neoadjuváns kezelés helyét a petefészekrák ellátásában. Dr. Stefanovits Ágnes előadása a neoadjuváns sugárkezelés alkalmazásával szerzett pécsi tapasztalatokról számolt be méhnyakrákos betegek műtéti kezelése kapcsán. Mátyás Nóra doktornő rendkívül színes és tartalmas előadásban mutatta be, hogy az

előrehaladott technológiát alkalmazó képalkotó vizsgálatok milyen kulcsfontosságúak a nőgyógyászati onkológiában. Dr. Lintner Balázs és munkatársai a két cm-nél nagyobb méhnyakrákoknál végzett trachelectomia eredményeit elemezték.

Az őrszemnyirokcsomó-vizsgálatok szerepével foglalkozó előadások száma örvendetesen magas volt, így egy önálló részben csak ezzel foglalkoztunk. A pécsi egyetem munkatársai saját tapasztalatuk ismertetésével state-of-the-art minőségben tartottak számunkra továbbképzést a szentinelkonceptió klinikai diagnosztikai és kezelési alkalmazásáról és meggyőző eredményeiről. A szervezők ezúton is köszönetüket fejezik ki, hogy Zámbo Katalin professzorasszony, Bódis József és Gőcze Péter professzorok, valamint Koppán Miklós tanár úr munkatársaikkal együtt megtisztelték kongresszusunkat, és a tudományos programban egy jelentős részt vállaltak magukra.

Kongresszusainknak hagyományosan központi elemét képezi a radikális sebészettel foglalkozó szekció. Társaságunk elnöke, Pálfalvi László főorvos úr, több évtizedes kiemelkedő tapasztalatára alapozva határozta meg előadásában a kiterjesztett kismencedencei műtét azon ismérveit, amelyek alapján a beavatkozás Wertheim-műtétnek nevezhető. A határterületi daganatsebészeti beavatkozások körében Kovács Lajos igazgató főorvos úr az urológus sebész bevonásával végzett exenteratiók jelentőségéről tartott előadást. Stummer János előadása az exenteratio történetéről adott hazai tapasztalatokkal hitelesített ismertetést. Tarnai László főorvos úr munkacsoportjának a laterálisan kiterjesztett Wertheim-műtétekkel szerzett tapasztalatait mutatta be. Eredményeik alapján a Wertheim-műtét LEP-pel történő kiterjesztésével a betegek 2/3-ában kiegészítő kezelés nélkül is 90% fölötti öt éves túlélés érhető el. Ezt követően, az eredeti program módosításával, Mikos Borbála tanárnő előadására következett, aki az eredményes sebészeti vérzéscsillapításban az időnyerés fontos eszközeként mutatta be a rekombináns VII-es faktor készítményt. A daganatsebészeti szekciót záró előadásában dr. Novák Zoltán a paraaortikus nyirokcsomó-eltávolítás jelentőségét igazolta a nőgyógyászati daganatok műtéti kezelésében.

Kongresszusunk következő részét a nőgyógyászati daganatok biológiai terápiájának szenteltük. Miért van az, hogy emlő- és vastagbélrákban már Magyarországon is egy évtizede törzskönyveztek célzott biológiai szereket (Herceptin, Avastin), nőgyógyászati rákokban pedig még klinikai vizsgálatok is csak elvétve vannak? Társaságunk leendő elnöke a biológiai terápia klasszikusaitól a legújabb szerekekig adott ismertetést a témában kevésbé jártas résztvevők számára az Európai Unió Gyógyszerügynöksége által engedélyezett vizsgálatok bemutatásával. Pete Imre főorvos úr a hazai törzskönyvezéshez legközelebb álló bevacizumab petefészekrákban való alkalmazásának III. fázisú vizsgálati eredményeit ismertette. A GOG-0218-tanulmány eredményeire alapozva igazolta, hogy a standard carboplatin-paclitaxel kombináció kiegészítése háromhetente alkalmazott 15 mg/kg bevacizumabbal és ennek folytatása 15

hétig, a átlagos túlélést 4 hónappal nyújtja meg. A bevacizumab, az AMG386 és a további angiogenezis-inhibitorokkal folytatott vizsgálatokról Krasznai Zoárd doktor előadása nyújtott további tájékoztatást. Dr. Móré Csaba előadása a csontáttétek biológiai kezeléséről, közelebbről a denosumabmal végzett RANK-ligand-gátlásról adott színvonalas elméleti és gyakorlati áttekintést.

A kongresszus első napját a debreceni Csokonai étteremben zártuk ünnepi vacsorával. Az évszázados hagyományoknak megfelelően, a Márton-napi multság menüjéből nem hiányozhatott a libamáj sem. Köszönettel tartozunk Árvai Attila valamennyi munkatársának, akik hajnalig gondoskodtak a vendégek jólétéről és szórakoztatásáról.

A kongresszus második napján reggel 8 órától folytatódtek az előadások. Az első szekciót Adorján Gusztáv igazgató főorvos előadása nyitotta meg, amelyben a nőgyógyászati onkológiai ellátás szervezésével kapcsolatos tapasztalatait osztotta meg velünk. Szluha Kornélia tanárnő előző napra tervezett előadása ebben a szekcióban volt. Ő a tőle megszokott alapossgággal mutatta be a sugárkezelés helyét a nőgyógyászati daganatok ellátásában, és beszámolt a legújabb kezeléstervezési módszerekről és a protonterápia bevezetésének lehetőségéről. Pap Károly főorvos előadásából mindannyiunk számára világossá vált, hogy az újabb elektrosebészeti módszer bevezetése a hazai nőgyógyászati onkológiai ellátásban egyáltalán nem luxus, hanem az ésszerű gazdálkodás egyik hatékony eszköze. Ezt követően Sipos Norbert doktor előadása a méhnyakrák szövettani típusainak kórjólati elemzésével foglalkozott. Zarándi Adrienn doktornő előadásában öt év alatt végzett kúpkimetszés eredményeinek feldolgozásával elemezte az egyes szűrő és vizsgálati módszerek szerepét, különös tekintettel a HPV-vizsgálatokra. A változatos témával foglalkozó részt Móré Csaba doktor előadása zárta, amelyben a korai méhtrákrák fogamzóképeséget megtartó kezeléséről tartott esetismertetést és irodalmi áttekintést.

A szupportív kezelésekkal foglalkozó szekcióban Gáspár Krisztián doktor az egyes kemoterápiás kezelések során jelentkező kéz-láb szindróma ellátásáról mutatott be hasznos adatokat.

Máté Szabolcs doktor egy sokszor talán alábecsült témában, a nőgyógyászati daganatos betegek táplálkozásának és táplálásának kérdéseiben nyújtott széles körű áttekintést és fontos újmutatást. Lampé Rudolf doktor előadásában a nőgyógyászati daganatok kemoterápiás kezelése során alkalmazható támogató kezelési lehetőségekre hívta fel a figyelmet.

A kongresszus utolsó szekciója a ritka nőgyógyászati daganatokkal foglalkozott. A szakterület legjelentősebb hazai szakértője, Fülöp Vilmos professzor előadásában 35 év tapasztalatára alapozva adott részletes áttekintést a terhességi trofoblaszt-betegségek diagnosztikájáról, kezeléséről és utánkövetéséről. Az előadás legfontosabb üzenete az egy központú betegirányítás szükségessége volt. Vesztergom Dóra doktornő előadásában a Lynch-szindróma molekuláris biológiájáról, a szinkron és metachron vastagbél-, méhtest- és petefészekrákok kivizsgálásának irányelveiről és a megelőzés lehetőségeiről hallhattunk értékes áttekintést. A záró előadásban Horányi Dániel doktor a gyulladáshoz myofibroblaszt-tumor ritka esetéről számolt be, és adott részletes irodalmi áttekintést.

A kongresszus tudományos programjának befejezését követően a társaság megtartotta 2011. évi közgyűlését. A leköszönő vezetőség beszámolóját követően a közgyűlés a következő négy évre elnökévé megválasztotta Dr. Póka Róbert egyetemi tanárt, leendő elnökévé dr. Gócze Péter egyetemi tanárt, főtítkárává pedig Dr. Kovács Kázmér főorvost. A közgyűlés szintén megválasztotta az új vezetőség további tagjait: Dr. Adorján Gusztáv, Dr. Kalmár László, Dr. Kovács Lajos, Dr. Novák Zoltán, Dr. Papp Gyula, Dr. Pete Imre, Dr. Pálfalvi László, Dr. Szánthó András, Dr. Ungár László. Az elért szavazatok alapján a közgyűlés a vezetőség póttagjaivá választotta dr. Bánhidy Ferencet, dr. Hagymásy Lászlót és dr. Bálega Jánost. A nőgyógyászati daganatsebészeti akkreditációval kapcsolatban felvetett javaslatról a közgyűlésnek törvényi feltételek hiányában nem volt lehetősége döntést hozni.

A közgyűlés zárását követően dr. Papp Gyula főorvos úr a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház vezetése nevében meghívta a jelenlévőket a társaság 2013-ban tartandó IX. kongresszusára.

„A magyar nyelv életkorát tekintve a tiszteletré méltóan koros nyelvek közé tartozik: mintegy háromezer éves, és ezzel már-már matuzsálemi korúnak számít, ha az olyan fiatal nyelvekre gondolunk, mint amilyenek az újlatin nyelvek.”

(Kiss Jenő: A magyar nyelv és nyelvközösség)